

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden lírájánál
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Megyei telefonhálózat.

Zombor, október 23.

A megyei telefonhálózat ügye mindig nagyobb-nagyobb hullámokat ver, az eszme általános megbeszélés és helyeslés tárgya s reméljük, hogy ritka egyértelműséggel lesz megoldható.

Napról-napra keresnek fel bennünket a megye minden részéből s jelentik ki, hogy a létesítendő telefonhálózat a hivatalos ügymenetre s az egész közéletre mily élénkítő hatással lenne, — adják egyuttal tudtukra, hogy községek és egyesek mily anyagi hozzájárulásra lennének készek a megyei telefonhálózat létesítése érdekében.

E felszólalások kapcsán — melyeket egyenként azért nem reprodukálunk, mert mindannyian egyhangulag helyeslik a telefon behozatalát — s igéretünkhöz képest a nagy közönség részére újból némi tájékoztatással kívánunk szolgálni.

Mindenekelőtt tudnia kell a közönségnek azt, hogy Magyarország nagyobb városai telefonhálózatának tervezete a kereskedelmi miniszteriumban már készen áll. A jövő év folyamán Szabadka lesz összekötve Budapesttel s azután következik Szabadkától a telefon létesítése három irányban: Zombor, Baja és Ujvidék felé.

Szakkörökben úgy vélekednek, hogy ez utóbbi keresztül vitelétől legfeljebb három év választ el.

Látható ebből, mennyire helyén való volt a zombori közönség áldozatkészsége, mely nélkül valószínűleg elestünk volna attól, hogy városunk is kombinációba vétessék a telefonhálózat országgra szóló kiépítésénél.

Lássuk már most a megyei telefonhálózat alapfeltételeit.

A megyei telefonhálózat két féle módon létesíthető:

vagy közhasználatra szánt alakban s ez esetben az állam által létesítve, fenntartva és kezelve;

vagy alapjában nem közhasználatnak jelezve, az állam segítségével a megyei hatóság s a községek által létesítve s a megyei hatóság által fenntartva és kezelve.

Az első esetben az állam természetesen nem kizárólag hatósági, hanem közhasználatra építendő

a telefont s így a telefonhálózatnak nem lenne hatósági jellege.

Ez esetben a költségek a következőképen alakulnának: az állam az u. n. finom munka teljesítéséért kilométerenkint 30 frtot követel s egyuttal igényli az oszlopoknak s a földmunkának az illető területek lakosai által való beszerzését illetve kerestülvitelét; igényelne fenntartási és kezelési költségek címén bizonyos százalékot.

A második esetben: elvállalná a finom munkák teljesítését ugyancsak 30 frtért kilométerenként, — az u. n. durva munka, az oszlopok beszerzése, a fenntartási és kezelési költségek azokat terhelnék, akik a telefonhálózatot felállítják, illetve azokat, akiknek területén a telefonhálózat van.

Ha tehát közhasználatu — azaz mindenki részére bizonyos díj fizetése mellett hozzáférhető — hálózat létesítenék: úgy az állam lenne az építő, fenntartó és kezelő, — viselné, — ellenszolgáltatás mellett a fenntartási költségeket s látná el — ellenszolgáltatás mellett — saját közzegei által a kezelést; ha pedig pl. a megye és községek részére történnék az építés — tehát a telefon nem lenne közhasználatu, hanem egy bizonyos célra szolgáló — úgy az állam az építést saját közzegei által építené ugyan — megfélemlős áron — de a fenntartás és kezelés az illető megye vagy község kötelessége lenne s ezenfelül igényelne az állam felügyelet címén évi mérsékelt díjat.

Az első esetben tehát a telefon közhasználatra szolgálna és teljesen az állam rendelkezése alatt állana. — az utóbbi esetben az illető megye, község stb. határozná meg a telefon használatának módjait.

Rá akarunk mutatni mindenekelőtt hozzátévelegesen az építési költségekre. Ezen költségek mindkét fennebb említett esetben egyformán oszlanának meg: az államnak fizetendő kilométerenkint 30 frt, ezért berendezzi a hálózatot, adja a huzalt, oszlopfelszerelést: u. m. a tágitott vasat és elszigetelő készüléket, és a teljes technikai felszerelést, a megye vagy község adja az oszlopokat, földmunkát (gödör ásás) és eszközli az oszlopfelállítást.

Ha állami a telefon: úgy azt hisszük a technikai felszereléshez számított s a szobákba bevezetett u. n. *halló készüléket* is úgy gondoljuk ingyen fogja adni az állam, ha pedig nem lesz

az úgy, akkor valószínűleg a technikai felszerelés ezen részeért külön csekélyebb díjat fog követelni.

Következnek a *fenntartási költségek*. Ezek a befektetett pénzbeli tőkének 3—5%-át tennék ki évenként, tehát 30 frtnak megfelelőleg kilométerenkint 90 kr — 1 frt 50 kr-ra rugnának.

Miből állanak a fenntartási költségek: drót elszakadás, szigetelő törés, villámcsapás, szélvész s más körülmények okozta oszlop rongálódás. Az oszlopok ha kemény fából vannak 8, ha puhából 4 évenként cserélendők fel; különben e tekintetben sok függ a talajtól, pl. a váltakozó (majd száraz majd nedves) talajban az oszlopok a leggyorsabban romlanak.

A fenntartási költségeknél természetesen már különbség teendő vajjon állami lenne-e a telefon vagy nem.

Mondottuk, hogy ha állami lenne, úgy az állam fenntartás címén bizonyos díjat igényelne. Kérdés, vajjon ezen díj akkora lenne-e fényleg mint maga a fenntartási költség. Ugy gondoljuk kisebb lenne, mert az állam is jövedelmet húzván, ez esetben a közhasználatu telefonból, fenntartási költség címén, csak a legmérsékeltőbb anyagi hozzájárulást igényelné. Míg, ha a telefon nem lenne állami, úgy a kezelési költségek teljes mértékben esnének az illető hatóság terhére.

Kezelési költségek. Állami telefon esetén az állam a kezelésért szintén bizonyos díjat számíttana fel, mely azonban ismét csak mérsékelt lehetne, mert kéznél lennének a kezelésre hivatott közegek: pl. a postahivatalok és jövedelmet húzna az egyesek által fizetendő beszélési díjból. Ha ellenben nem lenne állami a telefon, úgy kezelési költség címén pl. a megyét vagy a községet alig terhelné valami, mert azt saját közzegei által ugyszólván minimális összeg fizetése által végezhető.

Már ezekből az következnék: hogy közhasználatu vagyis mindenki által hozzáférhető, előfizetésre illetve a beszélésért való fizetésre alapított telefonhálózat magára a nagy közönségre nézve látszólag előnyösebb lenne; de számbavéve azt, hogy az állam egyelőre előfizetési és beszélési díjakból annyit nem szedhetne be, amennyi a fenntartási és kezelési költségekre szükséges, ezen a címen a megyétől és községektől bizonyára némi ellenszolgáltatást követelne. Vagyis akár a megyének,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Mária csárdás.

II-ik kiadás. Szerző Darázs Miska. Szövegét írta Zoltán Vilmos. (Kiadja Valentin Károly fia Pécsent. Ára 1 frt.)

Kertben egy rózsafa, rajta virág,
 Hajlik a, hajlik a rózsafaig,
 Rajta dalol, zokog a csalógány
 Fáj szive hűtelen párja után.

Busan epedve a méla dalon
 Lányka bolyong el a kerti uton.
 „Itt sirok éneken egyedül.
 Kedvesem elhagyott hűtelenül.

Énekelj, énekelj kis madaram!
 Árva szívemnek is bánata van.
 Míg szabad hallgatom bus utamon.
 Tán zokogó dalod' éltanom.”

Azt beszélük, nincs már több hű legény
 Tíz lánytól is visel rózsát a szívén,
 Hajlik ide oda is, hajlik jobbra balra is
 Valamennyi legény csak van, mind hamis.

Mint a legény épen olyan a leány
 Ma utánad eped, holnap más után;
 Hajlik ide oda is, a zuzája is hamis,
 Leány vagyok, olyan vagyok magam is!

Zoltán Vilmos.

Dankó Pista, legújabb nótái.

I-ső füzet. (Kiadja Valentin Károly fia Pécsent. Ára 60 kr.)

1. *Hallod rózsám Katika,*
 Hallod rózsám Katika, Katika,
 Kell e doktor patika, patika?
 Ha kell doktor, ha kell a patika
 Katika jer ide a karomba.

Addig csüröm csavarom, csavarom,
 Segitek én a bajon, a bajon,
 Ha kei karom átölel Katika
 Az lesz a doktor meg a patika.

2. Száraz malom van a falu végén.

Száraz malom van a falu végén
 A rózsám a molnária, molnária,
 Minden reggel ki-kijárok hozzá,
 Csókot hintek reája, reája.
 Jaj Istenem de édes is a csókja,
 Jaj de hamis, jaj de nagyon hamis
 Mézet tart a szájába, szájába.

Dankó P.sta.

A „NAGY FALU“ KÖRNYÉKÉN.*)

Írta: Bársony István.

I.
 Évek óta járom a Bácskát, édes hazámnak ezt a tejjel-mézrel folyó Kánaánját, amelynek a hírességébe — mi tagadás — egy kis hírhedség is keveredik; melynek a kincsért érő fekete humuszát — mi tagadás — még a Nyírséget is csúfá tevő homok osztja szét buza-termő televénynyé, meg buckás sivataggá; amelynek a jó magyarsága mellett — mi tagadás — ott kísért mindig egy-egy hol lappangó, hol hepciáskodó kísértete a magyarság nemzetségné.

*) Jelen kiütő genre-képet a „Pesti Hirlap“-ból vevésük át. Szerk.

Ha ez a nemzetiségi kelevény nem volna, párja se lenne a Bácskának; erényszámába mehetne még a hírhedsége is, drágának vallhatná a magyar ember még a homokját is. De az a kelevény bizony mindig fáj, mikor rossz idők járnak, amilyenek most; s a járványos csunya kór, mely csak rövid idő előtt provokálta a királyi szót, egyforma aggodalmat okoz, akár a dakoromanizmus, akár az omladina bacillusa szűli.

Isten ments a politizálástól, mely minden poézisnak s minden gyöngéd érzelmnek halálos ellensége! Bocsnát az önkénytelen felajdulásért, mely sehogy sem illik a kellemes érzetek ama harmonijába, amelylyel mindig jobban és jobban betelik a lelket, minél többet tudok a magyar Kánaánról: de csak meg kellett szabadulnom ettől az egy keserű gondolattól, hogy mérges csöppjével akkor ne okozzon galibát, amikor jól bevezetem abba a méztengerbe, amely emlékezetem nagy térképén bontakozik ki most.

Évek óta járom a Bácskát s a „nagyfalu“ környékére kerül a sor az idén.

Szabadka híres városának nagyját-apraját tisztelttel kérem, félre ne értsen; hisz az iskolás gyerek is tudja már, hogy ez a „nagy falu“ csak olyan predikátum, amelyet Bocskoros Turi András uram kénytelen viselni annak az emlékére, hogy meghibbantotta egyszer a bokáját s bocskort hordott csizma helyett egy kerek esztendeig. Szabadka se tagadhatja el, hogy a legnagyobb faluja volt valaha nagy Magyarországnak s hiába indult neki, néhány év óta, hogy lelkes iparkodással kipótolja, amit a haladás és fejlődés terén eddig elmulasztott: ma csak olyan még, mint egy gyönyörű szép paraszt menyecske, akinek szörnyen csiklandozza napűtötté gömbölyű nyakát az uri divat csipkéje, rüse-plüise.

Be jól áll is neki — eszem a lelkét — az a kis elkeverése a toillettenek! Tollas kalap van már a fején, de még piros csizmában jár s csak úgy ropog, susog rövid viganója. Őlelni finnyás finomsággal tud már, de azért az öltözködés dobja magát, ha egy kicsit neki pezsdül tüzes magyar vére.

Régóta vágytam ebbe a veszedelmesnek híresztelt városba. Annyi bizonyos, hogy nincs Magyarországon

akár a községnek (hatósági minőségében, vagy az egyes, a telefont igénybe venni szándékozók között repartívalva) anyagi áldozatot kellene hozni. Ennek fejében talán egyelőre másra nem számíthatna, mint pl. a telefon ingyenes használatára. Nagy kérdés, vajon a megye és az egyes községek meghoznák-e ezen áldozatot.

Holott ha a megye és a községek a saját részükre építették azt, akkor két óriási előnynek lennének részesei:

Feltétlenül rendelkezének a telefon felett, akkor és úgy használnák, ahogy nekik tetszik, oda vezetnék be, a hova nekik a legkényelmesebb, a kezelésért nem kellene fizetniük ugyaszólván semmit, mert ezt saját közegük végezné. Mindössze a 3—5 százalékos fentartási költség lenne terhükön, s a mi fő, azon díjakért, melyeket szűrés szerinti magasságban a telefont privat személyek részére leendő átengedése által szedhetnének, a fentartási és a csekély kezelési költségeknek egy jó része is megtérülne. S így közvetve a megyei telefon, — habár első sorban hatósági használatra szolgálja s a megyei hatóság vagy község hivatalos rendelkezésére állana — a közhasználatnak is megfelelné.

Nem akarunk ezuttal hosszabban időzni a tárgynál, lesz alkalmunk minden részletre kiterjeszkedni: most csak a létesítendő megyei telefonhálózat kivételének alapról akartunk szólni.

Legközelebb az egész megyére kiterjedő költségvetéssel és fedezeti módokkal fogunk foglalkozni.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma befejezi a pénzügyi tárcá költségvetésének tárgyalását s valószínűleg el fogja intézhetni a többi tárcaköltségvetés tárgyalásának során függőben maradt néhány tételt is, melyeknek sorában legfontosabb a földmívelési miniszter által vizsábályozási célokra kért jelentékeny hitel. Holnap meg fogja állapítani a bizottság a ház elé terjesztendő általános költségvetési jelentésének tervezetét és tartalmát s ezzel be lesz fejezve — aránylag szokatlanul rövid idő alatt — a jövő évi költségvetés bizottsági előkészítő tárgyalása.

A takarmánykiviteli tilalom. A képviselőház pénzügyi bizottságának 20-án tartott ülésén egyik ellenzéki tagnak azon megjegyzésére, hogy a takarmánykivitel osztrák érdekekben s az osztrákok kívánságára tiltották meg, a miniszterelnök, mint értesültünk, újlag is határozottan kijelentette, hogy a takarmánykivitel megtiltását a magyar földmívelési miniszter tisztán és kizárólag magyar gazdasági érdekekből kezdeményezte, mielőtt még az osztrákoknak eszükbe is jutott volna ily intézkedés. Hozzátette a miniszterelnök, hogy most már tisztán át lévén tekinthetők a viszonyok, megtörténnek a tilalom megszüntetésére nézve szükséges intézkedések.

A dalárda ügye.

Mult számunkban közöltünk egy hirt a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda kebelében beállott szakadásra vonatkozólag. Nem a saját véleményünk volt abban a hirben kifejezve s épen azért megjegyeztük, hogy a dologra még vissza fogunk térni. Lehet, hogy sokan talán kevésbé tulajdonítanak fontosságot ennek a dolognak és ebből a szempontból kiindulva, hamar napirendre is térnek felette; mi azonban, nem pusztán csak azért, hogy ígértünk bevaltsuk, hanem főleg azért, mivel kötelességünknek tartjuk társadalmi viszonyaink megváltoztatására, esetleg újja alakítására vonatkozó minden mozgalmat éber figye-

lemmel kísérni, pár sorban foglalkozni kívánunk a dalárda ügyével.

Hogy mi történt és mi nem történt a dalárda kebelében, hogy milyen esetleges nézeteltérések történtek a korábbi időkben a tagok között, arra nem reflektálunk. Nem kívánunk azzal sem foglalkozni, hogy a mult számunkban jelzett elvi eltérés volt-e a komoly oka a szakadásnak, vagy pedig más, esetleg személyes motivumoknak is volt-e abban szerepük. Ezek mind olyan dolgok, a melyek az illető egylet kebeléhez tartoznak, a melyekre nézve tehát — szerény nézetünk szerint — sem mi, sem pedig a nagyközönség kompetens ítélő nem lehet. Hanem igen is egy pár általános megjegyzést óhajunk tenni arra a bizonyos elvi-differenciára.

Tény az, hogy a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda az utóbbi években szemmel látható haladásnak indult. A nagyközönségnek sokszor volt alkalma ezt a haladást tapasztalni; a gyakran rendezett hangversenyeken sok szép és művészi hallottunk.

Nem tekintve azonban a művészet terén észlelt haladást, a mi utókére is első és főcélja egy ily egyletnek, a haladás és a cél tökéletes megértésének tekintettük azt a körülményt is, hogy a dalárda kibontakozott elzárkózottságából s a multhoz képesti aránytalanul többször lépett a nagyközönség elé.

Ez a száraz tényállítás, a melyet boncolni vagy kritikát gyakorolni fölötte, jogunk nincs, de nem is akarjuk azt tenni.

Más kérdés már most az, hogy mi volt oka ennek a válságnak? Nem számítva — ismétlem — az esetleges mellékkörülményeket, a kilépés azért történt, mivel a kiléptettek a dalárdát, mint olyat, társadalmi szempontból fogják fel s a társadalom iránt bizonyos kötelezettségekkel látják fölruházva, míg ellenben mások beérik azzal, ha a dalárdában önmaguknak énekelhetnek, belevonva legfeljebb még a családjukat; de a fő ok a következő: a dalárda évek sora óta tanusított szorgalommal és takarékosággal tisztességes vagyoni tét szert, ezen vagyon az eddigi keretben teljesen biztosítva van, sőt valószínű, hogy még szaporodni fog; a dalárda többsége tehát nem tartotta célszerűnek szélesebb alapokra fektetett s nem is biztos sikerű vállalkozásba belemenni, ami a hosszú évek során összegyűjtött vagyon megtartását is veszélyeztethetné.

Mig tehát egyrészt csak józan és okos felfogásnak tartjuk azt, ha a dalárda egyelőre nem viszi be vagyonát próbálgatásokba, addig másrésztől hangsúlyozni kell azt is, hogy a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárda alapszabályaita bizonyára benne van az, hogy az egylet célja a társas szellem fejlesztése s a zene és ének iránti érdeklődés fokozása s az ezek iránti előszeretett fejlesztése. Tehát a maga elé kitűzött célnak sem felel meg lelkiismeretesen a dalárda, ha csak a tagok között óhajtaná működését kifejtteni. De meg másrésztől, ha a dalárda csak önmagának élne, a nagy társadalomban egy külön kis társadalmat vagy legalább társulást alapítani, a mi aztán kétségtelenül rossz hatással volna a közéletre.

Ezen általános megjegyzések után nem tér-

hetünk ki az alant közölt s ugyanezre a dologra vonatkozó cikk elől sem.

Ismételjük azt, hogy semmiféle mellékkörülményekre nem akartunk kitérni, csak azt akartuk egy pár szóval megvilágítani, hogy igenis egy egyletnek nemhogy nem, hanem ellenkezőleg nagyon is vannak kötelességei a társadalom iránt. Az alábbi cikket olvassa, úgy tűnik fel a dolog, hogy a szakadásnak nem az az elvi differencia volt az oka, a mely nézetkülönbség arra kényszerít bennünket, hogy az egész ügyet illetőleg neutralis szerepet játsjunk. Ezen szerepünkben azonban van egy-egy komoly szavunk egy a kiléptett tagokhoz, mint pedig a dalárdához.

Se az egyik, se a másik ne élesítse ki a dolgot. Engedjen mindkét párt; a kiléptettek jogos önértétét ne sértse a többiek véleménye egy vagy más dologról, ne is igyekezzenek egyelőre új egyletet alapítani, mert ez bizonyára csak ártalmára volna ismét az amugy is nem a legkedvezőbb társadalmi viszonyoknak. Alábbi cikk írja azonban be siessen örömet kifejezni egy új egylet alakítása felett, mert az, ha valósul, talán ártalmára is volna a dalárdának. Hanem úgy a multkor, mint pedig az alábbi cikk írja terekedjenek közös erővel oda, hogy a félreértések megszüntetésével a két párt újra egyesüljön s a dalárda ekkép tovább haladva, működési körét kiszélesítse és teljesítse a társadalom iránti fontos kötelességeit.

Ezek után pedig álljon itt a beküldött cikk: Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapja mult 82. számában „Hirek a dalárdából” cím alatt közlemény jelent meg, melyet, — tekintettel azon körülményre, hogy az csakis egy a négy kilépő tag által — s intencióját tekintve, a dalárda kicsinyítésére s a közönség félrevezetésére lett beküldve, — válasz nélkül nem hagyhatok.

Az ünbeszélés legnagyobb fokát tünteti ki a cikk írója, midőn a dalárdának haladását önmagának és három kilépő társának vindikálja s hiszi, hogy kilépésük által a dalárda válságba jutott vagy jutni fog. Szép és mindenki által becsülendő, ha valaki önmagát annyira becsüli, mint amennyit ér, de önmagát tulbecsülve magát lealacsonyítja.

Sajnos, hogy egy letben, mely életképességét 25—30 év óta beigazolta, mely országos dalversenyekben vett részt, ott díjakat nyert, találkozott 4—5 tag, akik esetlegesen önmagukban nagyon bízza, nagyon sokat akarva, akaratukat a többségre reaktrojárni akarták, s midőn a többség — belátva a tervek akaratuk szerinti kivihetlenségét, — ellenvéleményt kockáztat, azért mert nem dominálhattak, előre elkészített lemondási s kilépési nyilatkozatuk benyújtásával tüntettek, mert tény, hogy a kilépők mint szorgalom, mint képességgel bizonyos szolgálatakat tettek, melyek a dalárda részéről a maga módja szerint méltányoltak is.

De lassuk tünneteszerű kilépésük indoklását. Az állítatik, hogy társadalmi szempontból célzó reformterveikben folytonos ellentállásra találtak direkt és indirekt uton a tagok egy csoportja (talán más kifejezést is használhatt volna) részéről, s mert a kilépők (négyen) mint reformpárt, az egyletet társadalmi kötelezettségekkel bíró tényezőnek tartják, míg mi többiek az u. n. maradi-párt az egyletet csak a tagok részére szolgáló szórakozási egyletnek tekintettük, nem tartván szükségesnek, a társadalmi igényeket respaktáló intézkedéseket és újításokat életbe léptetni.

Az indoklás merő ráfogás, mert maga a cikkíró és a kilépő tagok is bizonyosan tudni fogják, hogy az egyletben a zene is kultiváltott, hogy ez indokból a hangversenyek alkalmával zenei részek mindig felvételtek, sőt legutóbb még műkedvelői előadások rendezése végett egy szűkebb körű bizottság is lett kiküldve, épen azért, mert az egylet tudva társadalmi hivatását, most is iparkodott s meg is tesz mindent, hogy hivatásának

még egy, melynek a vendéget a szorongásba ejtő olyan legendái volnának, amilyenekben a Bácska „nagy faluja” bővelkedik. Nem is szűgyenlem megvallani, hogy bennem is feltámadt egy kis félsz, mikor a rengeteg szölkők közt végig robotogt velem a vasut az állomás felé. Jézus, micsoda erdejé van a venyigének! Micsoda örült kvantumuma lehet itt elpincézve a nyomorult vendéget váró kvaterkának!...? Minden rémtörténet, amit valaha hallottam a bácskai ivókról, egyszerre zsbongani kezdett agyamban; éreztem kezembem a pintes serleget, melyet beköszöntésképen egyhuzomra illik kikortyantani a szivesen látó ház küszöbén; láttam magam körül a leg-híresebb bácskai nyakalók képzeletfestette hóhéralakjait — nagy barcaszájjal, gunyos, kegyetlen nézésű szemmel, iszonyu pókhassal, akik mind én rám vártak, hogy tele szivassanak az első félórában, mint a szivacsot s aztán mikor már meghaltam és holtérzékeny belepottyantam valamelyiknek az akós kancsójába, akkor a kancsó tulajdonosa felhőrpentsen, mintha csak egy ájult muslica volnék...

Bizony mondom, mindez nincs igazság nélkül; ugyanaz a belső elfogódás kezdett megjelenni, mint Skutariban, mikor az ugató dervisek rejtelmes templomához közeledek. Mi lesz itt belőlem! Micsoda szégyent fogok én itt vallani, ha most mindjárt kistül, hogy csak olyan lakabéli nagyvárosi német vagyok, minden magyaros lekezesésem dacára is.

Elég a rossz tréfából. Ha valami méltán megkapott Szabadkán, akkor épen az a hamisítatlan uri társaság, az a minden pókhendiség nélkül való gavallér-modor volt az, amely örökké eltüntetete azokat az idöket, amikor Szabadkát még az ország legnagyobb falujaként lehetett emlegetni. A Bárány-beli „agglegény-asztal” törzskarában, országos nevű férfiak mellett tisztesség éri a vendéget, akit szivesen látnak; a rang, az ész, meg a műveltség egyaránt otthonos annál a tréfásan elcsufolt asztalnál, a hol az agglényen titulust olyan java legénység bitorolja, mint a milyen — hogy többet ne mondjak — Szabadka aranyoskedvű országgyűlési képviselője, Vermes Béla.

És mégis, mégis!...! Ezek a szelid, barátságos, a megösméréséhez egy kis bizalom, egy kis bennfentesség, ugy látszik, mulhatatlanul kell. Csak mosolyognak, mikor kitör belőlem az elbizakodás, hogy iszen milyen tökéletes itt a közbiztonság, nem riasztgatnak itt senkit, nem kell megszökni a vendégnek, ha az életét szereti. Hallok érdekes, megnyugtató történeteket arról, hogy iszen nem olyan fekete a bácskai ördög, amilyennek festik, hogy a Bácska egyik legelső gavalléja, aki sima mint a bársony és udvarias mint egy francia csöndes emberek, ezek a fiom, előkelő urak rejtenek valamit, amit nem szánnak a nyilvánosságának s aminek marquis, hoganyn védi a vendégjog szentségét, szólvá szelid, behelgő hangon családi serleggel a kezében: „nálam nem lesz senki sem erőltette uraim! kiki azt teszi, a mit tetszik; isten éltesse uraim!... s a sorra járt családi serleg után következnek egy másik erekye, egy gyönyörű nyeregménytárgy, löversenyen szerzett hölgyekdija, (a Bácskában mindenki született huszár és bravurovas), nagyszerű kukorikoló ezüst kakas, a melyiknek lejár a nyaka s akkor ott van egy félliteres pohár a kezünkben, vagy egy arany virágokréta, amelyet csak ki kell emelni kétfüllő ezüstvázájából s megint ott van előtünk egy még kipróbálatlan remek ivószerszám.

Nem erőltetnek ott senkit, csak végtelen kedves előzékenységgel kívánják mindenkinek, hogy éltesse az isten sokáig. Akinek pedig erre meg nem melegszik a szive, az sobasem is volt jó magyar ember. Kiürül a serleg is, a családi erekye is, az ezüst kakas is, az aranyokréta váza is, sorban, s még a felére se jutott el az ember ezeknek a házi kleudiumoknak, mikor már tele töltötte saját magát akkorára, mint a gönci hordó.

Borsózik a hátam az iszonyattól — no meg a gyönyörtől is, a mikor ezeket hallom. Egyetlen vigasztalásom az egri tüzoltó-ügyvéd története, akit megilletéssel emlegetnek még Szabadkán is. Ez a rettenetes ember hajnalban feltápaszkodván az első nagy tüközetet követő lethargiájából, meglátta a szanaszét heverő házigaárdákat s a mellét verve imigyen kiáltott: „pincér! friss bort és friss bácskaiakat ide!”

Azóta van is respektusa a bikavér fogyasztó Egernek; hiába, a bácskai kvaterka, még a legfinomabbja is, csak vinkó ahhoz képest, amit Dobó Katia unokái szüretelgettek, amig vetőt nem mondott a filloxera.

De hogy egy kicsit megismertek, meg is becsültek barátaim; elvittek az immár öszülő bácskai sólyomhoz, aki ma is legényebb még a fainál s a kinek leghíresebb ménese s a leghatalmasabb címeres jószág van a tizenkilenc négyeszmérföldes szabadkai határban. Nem én mondom ezt, aki a többi híres ménest sajnálattal nem láttam, hanem sokan mondják, akiket megvernek a Vojnits féle félvérek a zombori, meg a többi szomszédos löversenyeken. Hanem azt már itélje meg kiki, hogy micsoda állat lehetett az az igavonó, amelyiknek a koponyája címernek van kitéve Vojnits Simon ökrüstállóján. Kitesz ez a címer százyolevan centimétert egyik szarvesücskétől a másikig. Pedig ez nemcsak az egyetlen ilyen csudaállat azon a birtokon.

S amikor már beteltünk a gazdálkodás örömeivel s amikor már kezdtem egészen elolvadni a himezés-hámozás nélkül való barátság élvezetében: egyszer csak hozzák nekem azokat a bizonyos drágaságokat, a löversenyeken nyert sok csecebecsét, a különös alakú serlegeket, ivóeszközöket, aminek a nyitjár mindig bizonyos fűkával jut az igavonó s amikből azután egy kis magyarázat, egy kis bevezetés után illik megpróbálni, hogy hogy esik az ital.

Epen mint annál a másodiknál, akiről annyit hallottam már, a bácskai grand signeurnél!... (Jaj szégyén fejmenek!)

És nem lehet abból egyetlen kölnönyi serlegecskét se mellőzéssel megsérteni, mert a házigazda maga kezdi mindig a felköszöntést; nagy gyávaság lenne azt nem viszonzani, tovább nem adni.

Sáppadozva célozgatok gyakorlatlan tehetségeimre, nem érti azt el senki, inkább azzal egyenlítik ki a gyöngeségemet, hogy csak igyam, attól majd én is megerősödöm. Meg vagyok ijedve, de azért a tulságos jó érzések kényelmességében fatálista megnyugvás száll belém

Melléklet

eleget téve a nagyközönség támogatását a jövőre is... Ebből látszik, hogy... lyok keretén belül, — n... miben találja cikkirő tén...

Hogy az u. n. mar... ily az egyesület megnyir... jelző címet, azt az itéletre... ség bírálata eldöntötte, m... kalmával haladást tanusiv... erkölcsi és anyagi támoga... ennek köszönheti az egye... potát és kevés helyen tal... reléseit.

Hogy a tagok többs... egyletnek is tekintette s... csak helyeselheti, mert... zenében élvez s szórakoz... jogosan tekiütheti.

Végül áttérve a cikk... cikkirő urnak, hogy a zom... egy oly egyesület, mely... ágakat felölelve a társada... vonva művészeti tekintet... igény kielégítésére alkalm... Csakbogy nagyot és meré... kiléptett tagok akkor, mid... dalárdából akarta krealu... és azt hiszem a közönség... a dal és zene kultiválás... véleményként is mondha... kedvelői szini előadások...

De a dalárdának m... 25—30 év óta szerzett... polgári kaszinóvali viszou... jelenlegi jellegéből kivetk...

Ezen indokból én is... ezen cikkbeli azon hirt... más társadalmi egyének... alapokra helyezendő egye... megvetni s hogy sikerül... sadalmunk egy legtekin... nyerni, mert siker esetén... borban anyai a dal és z... két ily szép és nemesért...

E soroknak, mely... képviselik, helyt adnu... tenünk, hogy tárgylag... ez a fő — jóval hátra... mult számunkban közö...

Ujdo

Egy indítvány
megyei alispán a megye... hoz egy indítványt... Fenségének honvéd-fő... dulója alkalmából val... Az indítványt a mai... természetesen vármeg... gyobb lelkesedéssel f... tolmácsolni.

A zágrábi érse
megemlékezünk erről... megindult legkomolyab... Most már befejezett tén... a korona is megállapod... sére nézve, Mayer Béla... még csak a pápai hozzá... ténik a kinevezés. Mi... két fejezhetjük ki a me... fölött s a mikor meg vag... Bélában Zágráb és áltá...

Hallgatom Simon... hogyan agarászik a buny... talentumot adjon az ist... dozást utánozni akarja... ért hozzá.

Nyulat ugat a... bunyó földhöz vágja a k... távva, szemmereszve, r... a hajszát. Eközben izgat... fordulatúit:

Ujjongva: „Haha... van a nyulhoz.”
Csaldóva: „A—á... levegőt babzsolt).
Ujjongva: „Haha... (de capo).

Nagyot ngrik: „Hi... Ki nem fogynak az... netből; aranyszájú Simo... még az én páni rettegés... keresek kutat tisztított... eresztették az apjokat a... volna, nyulat ugrottát k... kölykeket elkapta a sz... nyul-nyul — eleresztették... agár után. Az öreg buny... a lábát. Mikor jöttek a... tivöltött ki az öreg a k... ... Meg hát, felelték a... nagyot sóhajtvá a vén e...

Valami az, hogy mi... tele lenni az egész vilá... mintha szivárványok tán... A cimborám is un... mint magam; már látom... meg! csak így fogunk e... kedvben, bőségben, es... gyöngéd szeretettel ösz...

Hogy ez se tarthat...

Melléklet a „Bácska” 83-ik számához.

eleget téve a nagyközönség eddig élvezett bizalmát s támogatását a jövőre is biztosítsa.

Ebből látszik, hogy ők tényleg, — az alapszabályok keretén belül, — mi utat sem akarhattak s hogy miben találja cikkirő tényleg az ellentétet, nem tudni.

Hogy az u. n. *maradi-pártbeliek* álló többség s így az egyesület mennyire érdemelte ki a megfizető jelző címet, azt az ítéletre egyedül jogosított nagyközönség bírálata eldöntötte, mert az egyesület fellépései alkalmával haladást tanúsítva, a közönség részéről mindig erkölcsi és anyagi támogatásban részesített, s csupán ennek köszönheti az egyesület jelenlegi pénzügyi állapotát és kevés helyen található zeneműtárát és felszerelését.

Hogy a tagok többsége az egyeletet szórakozási egyeletnek is tekintette s tekinti most is, azt mindenkinek helyesítheti, mert minden egyes tag a dal- vagy zenében élvez s szórakozik, s így az egyeletet ilyenek jogosan tekintheti.

Végül áttérve a cikk végére teljesen igazat adok cikkirő urnak, hogy a zombori társadalomban szükséges egy oly egyesület, mely a műkedvelési és művészeti ágakat felölve a társadalom minden rétegét magába vonva művészeti tekintetben társadalmi vezető s minden igény kielégítésére alkalmas szolgáló egyesület legyen. Csak hogy nagyot és merészet gondolt cikkirő ur és a kilépett tagok akkor, midőn ezen egyesületet a zombori dalárdából akarta kireálni. — Mi megvagyunk elégedve és azt hiszem a közönség nagy része is, ha a dalárda a dal és zene kultiválásánál marad, sőt tán általános véleményként is mondhatom, hogy a közönség a műkedvelői színi előadások után nem nagyon lelkesedik.

De a dalárdának multja, alapszabályai s főleg a 25—30 év óta szerzett vagyona, anyagi viszonyai s a polgári kaszinóvali viszonya sem engedi meg, hogy az jelenlegi jellegéből kivetkőzzessék.

Ezen indokból én is örömmel adok kifejezést ezen cikkbeli azon hírnek, hogy a kilépett négy tag, más társadalmi egyénekkel szövetkezve, egy szélesebb alapokra helyező egyesületnek alapját szándékoznak megvetni s hogy sikerült a siker biztosítása végett társadalmunk egy legtekintélyesebb tagját vezetőnek megnyerni, mert siker esetén büszkének lehetünk, hogy Zomborban anyai a dal- és zenekedvelő működő tag, hogy két ily szép és nemesért küzdő egyesület is létezhet.

Egy dalárdista.

E soroknak, melyek a szélső ellentéleményt képviselik, helyt adunk ugyan, de ki kell jelentenünk, hogy tárgyilagosság dolgában — pedig ez a fő — jóval hátrább áll a másik párt által mult számunkban közölt higgadt kijelentéseknél.

Ujdonságok.

Egy indítvány. Schmausz Endre vármegyei alispán a megyei törvényhatósági bizottsághoz egy indítványt terjesztett be ő cs. és kir. Fehéregyházi honvéd-főparancsnoki 25 éves évfordulója alkalmából való üdvözlötése tárgyában. Az indítványt a mai közgyűlésen tárgyalják s természetesen vármegyénk közönsége a legnagyobb lelkesedéssel fogja örömet és hódolatát tolmácsolni.

A zágrábi érsekség. A mult számunkban is megemlékeztünk erről az eseményről és pedig az újabb megindult legkomolyabb kombináció következtében. Most már befejezett ténynek tekintik a hírt, hogy maga a korona is megállapodott a zágrábi érseki szék betöltésére nézve, Mayer Béla kalocsai k. püspök személyében; még csak a pápai hozzájárulásra várnak s aztán megtörténik a kinevezés. Mi a magunk részéről csak örömtünetet fejezhetjük ki a megyénket ért kiváló kitüntetés fölött s a mikor meg vagyunk arról győződve, hogy Mayer Bélában Zágráb és általában a zágrábi érseki egyház-

Hallgatom Simon bátyát, amint elmeséli, hogy hogyan agarászik a bunyó. Remek történet, de színészi talentumot adjon az isten annak, aki a kellő hanghordozást utánozni akarja. A bácskai sólyom pompásan ért hozzá.

Nyulat ugrat a bunyó agara a domboldalon, a bunyó földhöz vágja a kapját a hajlat tetején s szajátva, szemmereszve, reménykedve, szorongva bámulja a hajszát. Eközben izgatottan monologizál s jelzi az üzés fordulatát:

Ujjongva: „Haha!... habaha!” (az agár közel van a nyulhoz).

Csalódva: „A—á!” (a nyul félrecsapott, az agár levegőt habzsol).

Ujjongva: „Habaha!... haha! (de capo) a—á (de capo).

Nagyot ugrik: „Hhah!” (megvan!)

Ki nem fogynak azután a mulatságos bunyótörténetből; aranyszájú Simon bátya elveszi anekdotájával még az én páni rettegésemet is, mikor elmondja, hogy kerek kutat tisztított a bunyó a két fiával, a fiuk leeresztették az apjakat a kutba s mikor felfelé huzták volna, nyulat ugratott kóborló agarnak a tartón. A bunyó kölykeket elkapta a szenvedély, elordították magukat: nyul-nyul — eleresztették a kut kerekét, s futottak az agár után. Az öreg bunyó lezuhant a mélységbe s kitérte a lábát. Mikor jöttek a fiuk visszafelé, tompa hangon üvöltött ki az öreg a kutból: megvan-e a nyul, héj?! ... Meg hát, felelték a fiuk. Akkor se baj, dörmögte nagyot sóhajtv a vén csont...

Valami az, hogy micsoda rózsaszínű kődökkel kezd tele lenni az egész világ! mintha ambrát pipálnánk, mintha szivárványok táncolnának az égen...

A cimboráim is mind olyan mosolygó kedvűek, mint magam; már látom, hogy csakugyan sobase halunk meg! csak így fogunk élni mindig, ameddig élünk, jókedvben, bőségben, családi ereklékéből iddogálva s gyöngéd szeretettel összeülve!

Hogy ez se tarthatott mindörökké!...

megye buzgó papot, kiváló egyházi és jó hazafi nyert, ugyanakkor a mi egyházmelegyénk — dicsőségére bár — egyik legkiválóbb tagját veszítette benne el.

Jókai díszkereskedő. A szabadkai kereskedő ifjak társulata Jókai Mórt dísztagjául választotta meg.

Kinevezés. Ófelsége Kerekes János szabadkai törvényszéki jegyzőt a szabadkai, dr. Schernhardt János zombori törvényszéki jegyzőt a pancsovai törvényszékhez albirákká nevezte ki.

Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Náray Vilmos kataszteri irattári kezelő irodatisztját a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá és földadó-nyilvántartási biztossá nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Garancsi György pénzügyi biztost saját kérelmére Szatmárról Ujvidékre helyezte át.

Pályázat. A cs. és kir. hadügyminiszterium következő pályázatokat hirdeti ki: Hergsell Gusztáv-féle évi 40 frtos alapítvány, tisztí özvegyek vagy árvák részére 1 hely. Minenbergi Hartl féle évi 95 forintos alapítvány, nemes kiskorú tisztí kettős árvák részére, 3 hely. Bővebb értesítést ad a 23 ik hadkiegészítő parancsnokság Zomborban.

A telefon. Innár be vannak fejezve a munkálatok a városunkban felállított telefon-hálózat körül. Alig telt el hat hét azóta a mikor a közönség tudomására hoztuk, hogy a munkálatokat megkezdették és ime, most, a nagy munkához képest ilyen rövid idő után abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a dolgot irva, jelenthetjük, miképp holnap, azaz szerdán a telefont már átadják a forgalomnak. A sikeres és gyors munkáért érdem elsősorban az e célra kiküldött budapesti szakmérnököt illeti meg, de nem szabad megfeledkeznünk derék postafőnökönkéről sem, a ki mindenben a legnagyobb előzékenységgel nyújtott segédkeztet s aki ezen rövid idő alatt bő és pontos tapasztalatokat szerzett magának az egész hálózat felett gyakorlódó szakszerű felügyelethez. Holnapról kezdve tehát városunk részese lesz a modern kor egyik legzseniálisabb vívmányának.

Műkedvelői színelőadás. Meghívó Zomborban 1893. október hó 28-án a városi színházban a létesítendő „műkedvelői dal- és zeneegylet” alapja javára rendezendő műkedvelői előadásra. Színe kerül: A huszárszerelm. Vigjáték két felvonásban. Irta: Murai Károly. (Rendező: dr. Balogh Ernő.) Személyek: Barkos Gábor Alföldy Árpád ur, Barkos Zsigmond Kleiner Gyula ur, Anna Lovász Mártonné urnő, Hüppig Kázmér Lang Gyula ur, Hüppigné Scultéty Ferencné urnő, Sárka Trischler Ferencné urnő, Kenér Mihály Horváth Ákos dr. ur, Kálmán Franek Mihály ur, Dér Pista Matzitz Pál ur, Berényi Pál Birvassky György ur, Zsuzsi Karl Aranka k. a. Történik egy vidéki kastélyban. Idő: jelenkor. Ezt megelőzi: A bálykirálynő. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Berezik Árpád. (Rendező: Rácz Soma ur.) Személyek: Füleky Belizár Matzitz Pál ur, Natália, neje Traupman Sarolta k. a., Josefín, leányuk Halikovicz Jolán k. a., Szabó Elemér Kleiner Gyula ur, Fodor Taszili Horváth Ákos dr. ur, Temesi Laci Birvassky György ur, Gyarmathy Pista Lederer Pál ur, Kereszti Ábris Balla Aladár dr. ur, Pincér Lang Gyula ur. Helyárak: Páholy 4 frt, proscenium páholy 5 frt, földszinti ülőhely 1. 2 sor 1 frt 20 kr, 3. 4. 5. sor 1 frt, többi sor 80 kr, földszinti állóhely 40 kr, karzati ülőhely 40 kr, álló 30 kr. Jegyek előre válthatók Schön Adolf könyvkereskedésében s este a pénztárnál. Kezdeté pont 8 órakor.

Haynald emlékezete az akadémián. Néhai Haynald Lajos kalocsai bibornok érseknek Munkácsy Mihály által festett arcképet, melyet az elhunyt főpap utódainak hagyományozott, Császska György kalocsai érsek — mint már jelentettük — a magyar tudományos akadémiának ajándékozta. Ezt a remek festményt, mely „pretium affectionis” nélkül 12,000 frtra van becsülve, a napokban Budapestre felhozta az akadémia egyik érte kiküldött tisztviselője és az arcképet a kepes terembe helyezték el, de október 30-án, midőn Fraknoi Vilmos püspök emlékbeszédet fog tartani Haynald fölött, az akadémia felolvasó termében fogják kiállítani. Mielőtt Munkácsynak ezt a remekművét elhozták Kalocsáról, Császska érsek sikerült másolatot készíttetett az arcképről, mely most az ugynevezett érseki arcképteremben van elhelyezve. A kalocsai érsek e nagylelkű ajándékáért Eötvös Loránt báró az akadémia elnöke a következő levélben mondott köszönetet; Nagyméltóságú érsek ur! Mely köszönettel és büszke örömmel vettem excellenciádnak f. évi október 8-án kelt nagybecsű levelét, a melyben arról kegyeskedett értesíteni, hogy boldogult elődénél, Haynald Lajos bibornok-érseknek Munkácsy Mihálytól festett arcképet a vallás- és közoktatástügyi miniszter ur jóváhagyásával a M. T. Akadémia Képes-termének átengedni méltóztatik. Excellenciádnak eme nagylelkű elhatározása, a melyet menten minden bivalkodástól oly egyszerű szavakban méltóztatik tudomásomra hozni, egy újabb fényes bizonyítéka azon meleg érdeklődésnek és tiszteletnek, a melylyel Nagyméltóságod a M. Tud. Akadémia és általában a magyar tudományosság iránt viseltetik. Fogadja Excellenciád e tényeért s a benne kifejezett érdeklődésért a M. T. Akadémia hálás köszönetének őszinte kifejezését s legyen meggyőződve, hogy az Akadémia nemcsak az arcképet fogja hiven megőrizni, hanem emlékezetében fogja tartani a fenkölt gondolkodásom adományozót is, a kinek e műremeket köszönheti. Kiváló mély tisztelem kifejezésével stb.

Recitator Apatinban. Ányos László recitator és imitator október hó 20-án Apatinban a kaszinó helyiségében esti 8 órakor előadást tartott, melyen a jelenlévő közönség méltó ovációban részesítette a kitűnő művészt. A művész az előadást másnap megismételte.

Elgázolta a kocsi. Gyulocsán Tósa újvidéki lakos téglát szállított két kocsián. Az első kocsin fia ült, a kinek kalapját a szél lefújta és a kalap az utána jövő kocsi alá került. A fiu megdöglőtlenségében nem várta meg, hogy a lassan haladó kocsi elmenjen kalapja felett, hanem a kocsi alá mászott, hogy kivegye a kalapot. Szerencsétlenségére megcsuszott a lába, elcsúszott s a téglával megrakott kocsi átment rajta. Három bordáját zúzta össze a kocsi s most élet-halál között lebeg.

Bucus-bankett. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság tisztí-kara Schvarzer Emil tiszteletére — a ki pénzügyigazgatóvá történt kinevezése folytán Lőcsére költözik, — f. hó 21-én este a Stebler (Szabadka)-féle vendéglőben bucus-lakomát rendezett. Mintegy 35—40-en vettek részt a lakomán, mely minden tekintetben sikerült. Az első felköszöntőt Danczer Kornél pénzügyigazgató mondta a távozó- és családjára, ugyancsak a távozót köszöntötte fel a tisztí-kar nevében Rajcsich Károly, Schvarzer Emil a pénzügyigazgatóság tisztí-karára, Fodor Mihály a városi tisztí-kar jelenlévő tagjaira, Nagy Zoltán Czedler Jánosra, Dekker Pál tanácsnok a pénzügyigazgatóság tisztí-karára emelt poharat; mondták még sikerült felköszöntőket, Czedler János, Jorgovits Döme, Horváth József, Schröder Aladár, Heinecz Kálmán, Schieb Márton stb., s a társaság cigányzene mellett a legjobb hangulatban együtt maradt a késő éjjeli órákig.

Móba. Most a tengeri törés idejében, hogy a gazda minél gyorsabban foszthassa meg kukoricáját, szomszédjait, ismerőseit meghívja móbába, a mi annyit jelent, hogy az összebalmozott kukoricát mind meg kell ugyan fosztani, de kárptólásul aztán van bor, mézes palinka, szalonna, dió, jó lágú kenyér, s a fiatalság, a mindig véletlenül ott levő vályogvetők muzsikájára aztán reggelig aprózza a csárdást. Persze kedves találkozó helyei ezek a fiataloknak a hol kedvük szerint megcsipkedhetik ideájukat a tizes legények. Nagy buzgalommal folyik a fosztás is, mert mindegyik keresi a piros csövet, a mi pedig nagy szerencse az illetőre. A férfi szabadon választhatja ki a lányok közül azt, a kin a piros csőrt csók alakjában ki veszi a vámot. Ha leányt boldogít e szerencse, őt is megfelelő jogok illetnek ugyan, de hát mert még sem járja, hogy a nő lépjen fel ilyen jogokkal, odanyújta titokban annak a valakinek, a ki tudja már, hogy mi a kötelessége. Szegény Kovics Péter zentai legény szerencséje életébe került. Ő találta meg a piros csövet s olyannak kellett volna azt kiváltani, a ki a Tóth testvéreknek nem volt inyere. Verekedésre került a dolog s Tóth testvérek, Szabó József, Kopasz János és Kudit Gergely béres legények Kovics Pétert és öcsését Mihályt annyira összeverték, hogy Péter nyomban meghalt, Mihály pedig összevissza tört testtel került ki a verekedésből.

A telefon-előfizetők névjegyzéke. A telefon meg van már, az a kérdés hát, hogy kivel is beszélhetünk? Aljanak itt sorban mindazon hivatalok és magánosok nevei, akikhez a telefon be van vezetve. Megjegyeztük, hogy a központból az összekapcsolást akár névleg, akár pedig az itt felsorolt nevek előtti számok megnevezésével lehet kérni. Az előfizetők a következők: 1. Főispán, 2. Alispán, 3. Polgármester, 4. Rendőrkapitány, 5. Kórház, 6. Spitzer Bernát, 7. Városi kertész, 8—9. Tűzoltóság, 10. Takarékpénztár, 11. Kereskedelmi és iparbank, 12. Belt Sebestyén, 13. Löwy testvérek, 14. Falcione Gusztáv, 15. Spitzer Bernát (csatorna), 16—17. Fogyasztási adóbérlő, 18. Bittermann Nándor, 19. Horvátovits István, 20. János Ágoston, 21. Weber Mihály, 22. A. S. Weidinger, 23. Dr. Spitzer Mór, 24. Dr. Balogh Ernő, 25. Fernbach Bálint, 26. Szilágyi Mór, 27. Dr. Alföldy Gedeon, 28. Dr. Turszky Zsigmond, 29. Dr. Molnár Gyula, 30. Dr. Vujevich Zoltán, 31. Koczkar Zsigmond, 32. Magyar olvasókör, 33. Roheim Károly, 34. Oblát Károly, 35. Róm. kath. plébánia, 36. Pénzügyigazgatóság, 37. Honvédlaktanya, 38. Magy. államvasut állomás, 39. Szemző István, 40. Városi rakár, 41. Dr. Sági Samu.

Választás. Az apatini műkedvelői kör f. hó 20-án esti 6 órakor az Andrész-féle vendéglő kistermében gyűlést tartott. Az üresedésben levő jegyzői állásra Kekezovich István választott meg.

Koresolya-pavillon. A közelgő koresolyaidény alkalmából a zombori koresolya-egylet a mult hét folyamán gyűlést tartott Koczkar Zsigmond egyetli elnök lakásán. A gyűlésnek célja az volt, hogy már jó előre megbeszéljék azon módozatokat, a melyek alapján annyira kedvelt s városunkban is oly ritka lelkesedéssel felkarolt téli sportnem a közönség részére mentől könnyebben hozzáférhetővé s főleg kényelmessé tegyék. Ennek alapján egyértelműleg elhatározták, hogy az egylet első sorban arra fogja a gondját irányozni, hogy a koresolya területén egy, a mai modern kor igényeinek mindenben megfelelő, kényelmes pavillont építsen, a mely határozat már a megvalósulás küszöbén is áll. Mi a magunk részéről örömmel üdvözljük az egylet ebbeli törekvését, annál is inkább, mivel ez által egy rég óhajtott idea nyer megvalósulást.

Eljegyzés. Borovitz Soma duna-földvári kereskedő eljegyezte Spitzer Ilona kisasszonyt, dr. Spitzer Adolf leányát Pivnicáról.

Uj orvos Zomborban. Folyó évi november 1-én telepszik le városunkban dr. Lounger Lajos, az összes gyógytudományok tudora, — ki három éven át a fővárosi kórháznál, mint segéd orvos működött; az utóbbi két évben a budai város kereszti kórházban, dr. Janny Gyula tanár, dr. Farkas László főorvos és dr. Puki tanár jeles sebészeink vezetése alatt praktizált. Lakása Rókus-utca, 35. sz.: rendel. d. e. 8—9-ig és d. u. 2—4-ig.

A gyalog század-parancsnokok lovasítása a honvédségnél. A honvédelmi miniszter elodázhatatlannak tartja, hogy a honvédségi gyalog század-parancsnokok lovasításának már évek óta fennálló szükségét mielőbb ténnyé válják. Felelte kívánatosá teszi ezt már ama körülmény is, hogy a harcéri gyakorlatok és az alosztályok fokozott kiképzésének érdeke a század-parancsnokok fizikai erejének oly nagymérvű megerősítését követelik, hogy annak hosszabb időn át alig képesek megfelelni a parancsnokok. Elannyira, hogy újabb időben mind gyakoribbak annak esetei, hogy aránylag fiatal, negyven negyvenöt éves századosok teljes szellemi épesség mellett, csakis nehéz szolgálat következtében beállott fizikai rokkantság miatt nyugdíjaztatásukat kénytelenek magának az intézménynek nagy kárára kérelmezni. Egyébiránt zászlóaljanként egy-egy százados már is lovasítva van, a miniszter által célba vett rendszabály tehát csak már korábban szükségesnek elismert intézkedés további kiépítésének tekinthető.

A magyar nyelv tanítása Ujvidéken. Czirfusz Ferenc Bács-Bodrogh vármegye tanfelügyelője, mikor nemrégiben az újvidéki polgári fiúiskolát meglátogatta, azt tapasztalta, hogy az első osztály tanulók

A posta- és távirat-igazgatóság az illető előfizető várható távirat forgalmához képest megállapítja azon biztosíték összegét, melyet az előfizető letenni köteles, mely ha az eredeti összeg $\frac{2}{3}$ -ra lepadt, 8 nap alatt kiegészítendő. Ha a hitelezett díjak által 8 nap alatt a hátramaradt $\frac{1}{3}$ is ki lesz merítve és a biztosíték még sem egészített ki, a táviratok hitelre felvétele megszűnik.

18. *Díjak és azok beszedése.* Az előfizető a táviratnak távbeszélő útján való közvetítéséért a feladott távirat rendes távirati díján s a leírására használt szelvényes feladási lap (5 kr) árán felül, minden egyes feladott vagy leadott távirat után, tekintet nélkül a szavak számára és a kezelés időszakára 5 kr közvetítési díjat fizet.

A távirat-díjak, úrlap-díjak és közvetítési díjak, az utólagos leszámolás mellett feladott táviratokra nézve szabályozott eljárás szerint szedtetnek be.

19. *Távirat feladás.* Táviratnak bementésénél az előfizető a központi hivatal felhívja (l. 12. pont) s a központi hivatalnak „Halló központ” szavakkal adott feleletére, szándékát „Távirat feladás” szóval jelzi; azután vár, míg a központi hivatal közli, hogy a közlemények leírására előkészületét megtette; p. o. „kérem a táviratot.” Ezen közlésre az előfizető, táviratának címét, szövegét és aláírását, egy miként az a távirat lapra leírandó, közli.

A közlésnél a cím befejezése „cím vége, szöveg” szókkal, a szövegnek befejezése „szöveg vége, aláírás” szókkal, vagy ha aláírás nem alkalmaztatik „szöveg vége, aláírás nincs” szókkal s a használt aláírás után a távirat befejezése „vége” szóval jeleztetik.

A közlésnél az előfizetőnek ügyelnie kell, hogy az egyes szavak leírására a központi hivatalnak ideje maradjon, hogy a szövegben számjegyekkel irandó számok előtt „számjegyekkel” szót mondjon, hogy az alkalmazandó írásjeleket (. . . !) szóval megmondja; zárjel vagy időzőjel közé veendő szavaknál e körülményt a megfelelő szó előtt „zárjel kezdete” illetve „időzőjel kezdete”, s az utolsó szó után „zárjel vége” illetve „időzőjel vége” szavakkal — az aláhúzást pedig az aláhúzó első szó előtt „aláhúzás kezdete” s az utolsó szó után „aláhúzás vége” szavakkal jelezzék.

Midőn a közlés befejezése után a központi hivatal a táviratot egy, miként azt a bementésre leírta, ismétli: a feladó az esetleg hiányosan vagy tévesen felvett szavakat helyreigazítja, miután a hibák kiigazítottak, azt, illetve ha hiba nem fordult elő, a távirat helyes felvételét „rendben van” szókkal tudatja és ha további táviratot akar feladni, közlését „újabb távirat” szók előbeosztásával folytatja, az ellenkező esetet „vége” szóval jelzi.

20. *Távirat leadás.* Beérkezett távirat közlésénél a központi hivatal a 19. pontban közölt szabályoknak megfelelően jár el. A címzett előfizető a táviratnak leírt szövegét a távbeszélő gép előtt állva, hangosan felolvassa s a netán becsúszott hibákat a központi hivatal javításához képest kiigazítja.

A távbeszélő útján a címzettnek posta útján portmentesen kézbesítetik. Ha a címzett a távbeszélő $\frac{1}{4}$ óra leforgása alatt fel nem hívható, a távirat küldője által lesz kézbesítve.

21. *Nyilvános távbeszélő-állomások.* Oly városokban, melyeknek távbeszélő-hálózatában nyilvános távbeszélő-állomások is be vannak rendezve, ezen állomásokat az előfizetőkkel való beszélgetésre, bárki (tehát nem előfizető is) igénybe veheti. Ot perenyi beszélgetés díja 10 kr.

Vegyes határozatok.

22. Az állami alkalmazottak kötelesek a távbeszélőn folytatott beszélgetés tárgyát, amennyiben az tudomásukra jut, titokban tartani.

23. Az állam a távbeszélőn váltott beszélgetést illetőleg semmiféle felelősséget nem vállal.

24. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter fentartja magának azon jogot, hogy a távbeszélő használatát állami vagy közérdekből beszüntettesse anélkül, hogy ezért bárki kártalantási igényt támaszthatna.

Azonban a használat beszüntetésének tartama alatt az előfizetők előfizetési díjakat nem fizetnek, illetve az előre befizetett előfizetési díjak arányos része nekik visszatérítetik, vagy ha a berendezés a közforgalomnak újból átadatik, az javukra beszámíttatik.

25. Az előfizetők névsora a sorszámok előnyomása mellett negyed évenként kinyomatik s az előfizetőknek portmentesen megküldetik.

26. Ha az előfizetők rendtelenséget vagy hibát venének észre, azt azonnal hozzák a központi távbeszélő-hivatal főnökének tudomására és pedig, ha lehetséges, a saját állomásukról, vagy ha ez lehetetlen volna, valamely közelükben levő más állomásról távbeszélő útján, esetleg küldője által vagy posta útján levélben.

27. Közveszély, baleset, vagy elemi csapás esetében, híradás vagy segélykérés céljából bárki, bármely időben minden távbeszélő-hivaltal és állomást díjmentesen vehet igénybe.

Az időközben beálló változásokról az előfizetők alkalmas módon értesítetnek.

Jegyzet. „Távbeszélő-hivatal” elnevezés alatt a kapcsoló hivatalok értetnek, míg „Távbeszélő-állomás” alatt mindig az előfizető lakásán berendezett beszélő-gép értendő.

Budapesten, 1893. július hóban.

Lukács s. k.

Tilalom

ragályfogyó árak forgalmának korlátozása tárgyában.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. évi október hó 1-én 70.752. sz. a. kelt rendeletével az ország különböző vidékein jelentkező koleraának általános járványává leendő válását lehetőleg megakadályozandó, velem egyetértőleg mindazon törvényhatóságok területén, melyekben koleraesetek sürűbben mutatkoztak, a rongyoknak, használt testi fehérneműeknek, viselt ruhaféléknek és használt ágyneműeknek forgalmát a következő korlátozásokhoz kötötte és pedig: a felsorolt cikkek sem az illető törvényhatóságokon belül fekvő egyik községből a másikba nem szállíthatók, sem a törvényhatóság területéről más akár fertőzött, akár járványmentes törvényhatóságokba ki nem vihetők. Ellenben nem esik tilalom alá ezen cikkeknek az illető törvényhatóságokba való bevitelre, ha oly helyről származnak, honnan kivételük tiltva nincsen, valamint hasonló feltétel mellett az illető törvényhatóságon való keresztülvitelük sem, feltéve, hogy a szállítmány ölmözött kocsikba

rakatik s az illető törvényhatóság területén hosszabb vesztéglés nélkül halad át.

Mint oly törvényhatóságok, melyekben a koleraesetek aránylag sürűbb előfordulása miatt a megelőző bekezdésben felsorolt rendszabályok alkalmazandók, ez idő szerint a következők vannak megjelölve u. m.:

Bereg, Szolnok-Doboka, Szatmár, Máramaros, Ung, Zemplén, Szabolcs, Kolozs, Úgoesa, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Torontál és Bács-Bodrogh megyék, Szatmár-Németi, Kolozsvár és Szeged városok.

Uj szövet hulladékokra, melyek közvetlenül fonó, szövő, szabó és fehérítő műhelyekből kerülnek a forgalomba, továbbá mügyapjura (shoddy) és uj papírhulladékokra, végül uti podgyász és költőzködési ingóságok tartozékait képező fehérneműekre, ruhafélékre és ágyneműekre jelen korlátozások nem terjednek ki.

Erről a törvényhatóságot tudomás és közhírré tétel végett értesitem.

Budapesten, 1893. évi október hó 14-én.

Hieronym s. k.

Közgazdaság.

Szólóltvány-készletek bejelentése. A földmivelési miniszter hivatalos uton a következő felhívást intézte a hazai szőlőbirtokosoknál rendelkezésre álló és eladásra szánt szőlőoltvány-készletek bejelentésére:

Oly célból, hogy azon szőlőbirtokosoknak, kik eladásra szánt szőlőoltványokkal rendelkeznek az értékesítés s azoknak pedig, kik szőlőoltványokat vásárolni óhajtanak a beszerzés megkönnyítéséért, a szőlőoltványokat eladó és az azokat kereső szőlőbirtokosoknak egymással közvetlen kapcsolatba hozatala céljából, a szőlőoltvány készletekről, hirdetést szándékozom kibocsátani.

Felhívatnak ennélfogva mindazon szőlőbirtokosok, kik az országban f. év őszén vagy a jövő év tavaszán amerikai alanyokon készített szőlőoltványokkal rendelkeznek, hogy eladásra szánt készleteiket az alany- és a nemesgaly fajtája, minőség (sima- vagy gyökeres, fás- vagy zöldoltványok) és mennyiség szerint, a termelési hely (vármegye, község, vasut- és postaállomás) és az ezrenkénti eladási árak megjelölésével, — az árakba a csomagolás és a feladó vasuti állomáshoz való szállítás költségeit is beleértve — lehetőleg mielőbb, de legkésőbb f. évi október hó végéig hozzám (Földmivelési-ügyi miniszteri-palota) jelentsek be.

A bejelentendő oltvány-készletek nyilvántartása s az egyes megrendelőknek a bejelentésköz utalása iránt annak idején hirdetés vagy esetleg más megfelelő közzététel útján fog eszközöltetni. Félreértések elkerülése végett azonban különösen hangsúlyozom, hogy a bejelentett oltvány-készleteket sem megvásárolni, sem közvetítésre átvenni nem szándékozom s hogy azok értékesítésre vagy az általam törtéendő átvételére abból, hogy a bejelentés megtétetik s a bejelentett készletek a hirdetésbe felvételnek, semmi következtetés nem vonható s hogy a bejelentés tisztán arra szolgál, hogy az oltványokat kereső szőlőbirtokosoknak a beszerzési források tudomásukra hozassanak.

Ebből önként következik, hogy bárki a hozzám bejelentett oltványait bármikor belátása szerinti módon és áron szabadon értékesítheti s általában a bejelentés által a bejelentőre semminemű kötelezettség nem hárul és az általa jónak látott értékesítési mód semminemű akadályba nem ütközik.

A bejelentett szőlőoltványok kifogástalan jó minőségűek s mind az alanyok, mind a nemesgalyak fajta szerinti azonosságáért a bejelentő felelősséggel tartozik, a melyért azonban igen természetes, hogy én semminemű szavatosságot sem viselhetek.

Mint hogy a bejelentendő készleteknek közhírré tételével nem csak az eladók, hanem a vevők érdekeit is előmozdítani kívánom, figyelemzetnek a termelők, hogy csak kifogástalanul jó minőségű készleteket és a valóságuk teljesen megfelelő fajta szerinti mennyiségeket jelentsenek be.

A bejelentések bélyegmentesek s eszközölésükre külön bejelentési iverk adatkak ki, melyek az egyes rovatok pontos kitöltése mellett a bejelentő által aláírva közvetlenül hozzám, a földmivelésügyi m. kir. miniszteriumba terjesztendőek fei.

Bejelentési iverk szóbeli vagy írásbeli megkereséssel szereshetők:

- a) a földmivelésügyi m. kir. miniszterium szőlőszeti és borászati osztályától;
- b) az országos borászati kormánybiztostól;
- c) a vincellériskolai igazgatóságoktól: Budapesten, Erdőszegezen, Ménesen, Nagy-Enyeden, Tarcalon és Tapolcán;
- d) a szőlőszeti és kertészeti szakiskola igazgató-ságától: Pozsonyban;
- e) a szőlőszeti és kertészeti tanfolyamok vezetőitől Szegszárdon és Egerben;
- f) az állami Miklós-telep igazgatóságától: Kecskeméten;
- g) a kertletti szőlőszeti és borászati szakközegektől és pedig:

1. Gábor József szőlőszeti és borászati felügyelőtől Pécsen;
2. Rácz Sándor szőlőszeti és borászati felügyelőtől Budapesten, Rottenbiller-utca 31. sz.;
3. Adamovits Lázár szőlőszeti és borászati felügyelőtől Pápan;
4. Bucher Alajos szőlőszeti és borászati felügyelőtől Nagy-Maroson;
5. Munkácsy József szőlőszeti és borászati felügyelőtől Miskolcon;
6. Heinrich József szőlőszeti és borászati felügyelőtől Szegeden;
7. Guzmán Dénes szőlőszeti és borászati felügyelőtől Miskolcban;
8. Fekete Pál szőlőszeti és borászati felügyelőtől Dicső-Szt.-Mártonban;
9. Wény János szőlőszeti és borászati felügyelőtől Fehérváralján;
10. Máriássy Antal filloxera felügyelőtől Kassán;
- h) Valamennyi szőlőszeti, borászati- és pince-egylettől s a vármegyei gazdasági egyesületektől.

Budapesten, 1893. évi szeptember hóban.

Gr. Bethlen András s. k.

NYILTTÉR. *)

Alolított ezennel kinyilatkoztatom, hogy Mezey Imre szolgabíró urat a temerini vásár eltiltása ügyében legkevesébe sem akartam sérteni, s az ezen ügyben tartott ipartestületi gyűlésen egy szóval sem sértettem, de ha felhevülésemben azt tettem volna, úgy tőle ezennel bocsánatot kérek.

Temerin, 1893. évi október hó 19. én.

Előttünk:

Lakatos Péter,

közs. jegyző.

Ruff Móric,

temerini kereskedő.

Povászán András,

tanuk.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Naptár.

Október.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Kedd	Ráfael főan.	Ráfael	12 Próbusz
25 Szer.	Alac. Marg.	Krizánt	13 Kárp
26 Csüt.	Evariszt pk.	Dömötör	14 Paraszkvea
27 Pént.	Szabina vt.	Szabina	15 Lucian vt.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

1931. szám.

kig. 1893.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Ó-Kér községben egy 300 frt évi fizetés és 100 frt lóartási általánnyal egybekötött lovasrendőri állás betöltendő; felhívatnak a pályázni szándékozók, miszerint ez iránti kérvényüket, melyben kimutatni tartoznak, hogy:

- a) magyar honpolgárok;
- b) védőkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik élet-évüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
- c) fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) irni, olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet birják,

nyújtásuk be. Kelt Ó-Kéren, 1893. október 20.

Szmiha Kálmán,

jegyző.

Dannenfelser,

biró.

Pályázati hirdetmény.

Kiszács községben egy évi 300 frt s havi utólagos részletben fizetendő, a fogyasztási és italadónak beszedése, illetve a szeszitalmérés kizárólagos jogból eredő elkönyvelési és egyéb ezzel kapcsolatos munkák végzésével összekötött könyvelői (kezelő ellenőri) állásra pályázat hirdettetik, felhívatnak a pályázni szándékozók, hogy kérvényeiket az előjárókra címezve november hó 15-éig nyújtsák be.

A megválasztandó köteles lesz a jegyzői irodában is segédkezni, illetőleg a reá bízandó mindennemű végrehajtási dolgokat is végezni.

Kiszács, 1893. évi október hó 7. én.

Köszeghy Dezső,

jegyző.

3—3

5294. szám.

kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásban a vaskuti körorvosi állás leköszönés folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat nyitattik.

A körhöz — melynek székhelye Vaskut — Báthmonostor község tartozik, összesen 7447 lakossal.

Evi fizetése: szabad lakás, Vaskut községtől 315 frt 88 kr, Báthmonostor községtől 120 frt, nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli 50 kr, halottkémelésért 20 kr.

A körorvos tartozik Báthmonostor községbe hetenkint egyszer megjelenni, hová a község által a szék-helyről díj nélkül szállíttatik.

Felhívatnak mindazok, kik eme állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143., illetve az 1886. évi XXII. t. c. 73. § a értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a hivatalnál beérkezéskor **november hó 12-éig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A választás folyó évi november hó 14-én délelőtt 10 órakor fog Vaskuton a községbáznál megtartatni.

Baján, 1893. évi október hó 19-én.

Latinovits Gyula,

főszolgabíró.

3—1

5212. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Bezdán és Kolluth községekből álló állatorvosi kör részére Bezdán község székhelyi rendszerezett állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek, s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 16-ig** nyújtsák be.

A körállatorvos javadalmazása 600 frt készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak utólag fognak egyezségileg megállapítani.

Zombor, 1893. évi október hó 14-én.

Trischler Ferenc,
főszolgabírói helyettes.

3-2

6789. sz.
kig. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegye tek. alispáni hivatalának f. évi 28292. sz. alatt kelt rendelete alapján közhírré teszem, hogy Vilova községében építeni engedélyezett iskola felépítésére vonatkozó nyilvános árlejtés hivatalomnál **f. évi október hó 29-én reggeli 10 órakor** fog megtartani.

Az engedélyezett kikiáltási ár 3387 frt 77 kr, az árlejtési óhajtok kötelesek az árlejtés kezdete előtt a fenti összegnek 10%-át óvadéknak hivatalomnál letenni. Zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig, utóajánlatok pedig egyáltalában nem fogadottak el.

Az árlejtési feltételek és a műszaki okmányok alulírt hivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők.

Kelt Titelen, 1893. évi október hó 16-án.

VOJNICS,
főszolgabíró.

2-1

6062. sz.
kig. 1893.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség felügyelete alatti kir. fogház 1894. év folyamán szállítandó különféle, nevezetesen buza, szalma, disznószir fenýkormossal, fenýmag, nyirfasepró, ciroksepró, házi-szappan, borecet, fagygyertya, mész, karbolsavas-mész és vasgálic szüksegleteinek biztosítására **f. évi november hó 7-én d. e. 11 órakor** saját hivatali helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést hirdet, melyre az árlejtési óhajtokat oly megjegyzéssel hívja meg, miszerint bánatpénzzel (40) negyven frt készpénzben illetve tózsdeáron jegyzett állampapírokban letendő.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban e kir. ügyészi hivatalban megtekinthetők.

Zomborban, a kir. ügyészségnél 1893. évi október hó 20-án.

Kardos,
kir. ügyész.

3-1

11705. sz.
tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtható Császár Gyula zombori lakos végrehajtást szenvedő elleni 1200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 7133. sz. tjkvben foglalt Császár Gyula nevében álló A. 9408-9409-9415, 9419, 9425, 9434/4. hr. sz. 669. ó. i. sz. ház, szőlő és 2 hold 668 □ öl szántóföldre az árverést 1724 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral eirendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 2-ik napján délutáni 3 órakor ezen telekkönyvi hatóság árverési tervében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri reudelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1893. évi augusztus hó 8. án.

A zombori kir. trvszék mint tkvi hatóság.
Radány Péter,
kir. trvszéki bír.

8238. szám.
kig. 1893.

Pályázati felhívás.

Pivnica községben megüritült községjegyzői állásra pályázat nyitattik s folyamodók felhívattak, hogy jegyzői oklevéllel, ugy a hivatalos magyar nyelven kívül valamely szláv nyelv tudását is igazoló törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényüket október hó 27-éig hozzám nyújtsák be.

Az állással a következő javadalmazás jár: készpénzben 602 frt, 6 öl kemény hasab tüzelő fa, szabad lakás és ¼ telek föld haszonélvezete.

Kelt Hódsághon, 1893. évi október hó 9-én.

Főszolgabíró ur távol:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

3-2

4569. sz.
kig. 1893.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye Szenttamás községében 400 frt fizetéssel javadalmazott földkönyvnyilvántartó állás üresedett meg, a melyre ezennel pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy okmányolt kérvényeiket **f. évi november hó 30-ig** hozzám nyújtsák be.

Ó-Becse, 1893. évi október hó 14-én.

Gombos Béla,
főszolgabíró.

5212. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Ó Szivac és Új-Szivac községekből álló állatorvosi kör részére Ó-Szivac község székhelyi rendszerezett állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek, s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 1-éig** nyújtsák be.

A körállatorvos javadalmazása 600 frt készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak utólag fognak egyezségileg megállapítani.

Zombor, 1893. évi október hó 14-én.

Trischler Ferenc,
főszolgabírói helyettes.

3-2

5212. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Csonopla, Kernyaja és Nemes-Militics községekből álló állatorvosi kör részére Csonopla község székhelyi rendszerezett állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek, s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **folyo évi december hó 1-éig** nyújtsák be.

A körállatorvos javadalmazása 600 frt készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak utólag fognak egyezségileg megállapítani.

Zombor, 1893. évi október hó 14-én.

Trischler Ferenc,
főszolgabírói helyettes.

3-2

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszest italok, asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatlan elkészítésre a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tisztított eceteszesenót kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek.

Kiváló eredményért kezeskedek
Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp
eszenciák-különlegességek gyára
PRÁGA. 50-5

Megbizható ügynökök kerestetnek.

698. szám.
1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1892. évi 67. számú végzése következtében dr. Bruck Ármín zombori ügyvéd által képviselt Reichardt Péter sztanisicsi lakos javára Tanurzsts Szeván és társai sztanisicsi lakosok ellen 400 frt és járuléki erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 310 frtra becsült 2 ló, 1 kocsi, 1 üsző, 1 kazal széna és 1 fonott bambából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróóság 12820/1893. számú végzése folytán 400 frt tőkekövetelés, ennek 1891. évi november hó 1-én napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 06 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Sztanisicson alperes Tanurzsts Szeván házában leendő eszközlésére 1893. évi november hó 2. napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 103. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1893. évi október hó 20. án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

5212. szám.
kig. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Gákova, Krusevlya és Sztanisics községekből álló állatorvosi kör részére Sztanisics község székhelyi rendszerezett állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek, s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 16-ig** nyújtsák be.

A körállatorvos javadalmazása 600 frt készpénz fizetés és a körhöz tartozó községek területén hivatalos eljárás közben ingyen fuvar.

A gyógykezelési díjak utólag fognak egyezségileg megállapítani.

Zombor, 1893. évi október hó 14-én.

Trischler Ferenc,
főszolgabírói helyettes.

3-2

6888. szám.
kig. 1893.

Pályázat.

Ó Palánka községében leköszönés folytán fűresedésbe jött községi szülésznoi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülésznoi állás javadalmazása évi 100 frt készpénzfizetés és minden szülélesi eset után az illető által fizetendő 1 frt.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt és képesítéstük igazoló kérvényeiket hozzám **folyo évi október hó 25-ig** bezárólag terjesszék be.

Palánkán, 1893. október 5-én

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

2-1

Föld-bérbeadás.

A zombori határban lévő s a bajai országút mentén fekvő, volt Reichl-féle szőlőstomát, körülbelül 570 határsztrális holdnyi területtel, 1894. évi október hó 1-jétől 5, illetve 4 évre bérbeadom.

Bérbevenni szándékozókat alulírt tulajdonoshoz fordulhatnak.

Wamoscher Mihály,
Prigl.-Szt.-Iván.

3-2

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolának a IV., V. és VI. leányosztályu férfitanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalmazás: oszt. ért. 400 frt készpénz, 3 öl puha tűzifa, 2 öl fűtő szalma és szabad lakás. Elöléptetés esetén pedig az iskolaszék által kijelölendő osztályra, az azzal egybekötött javadalmazással. A megválasztottaknak köteleességük az ismétlő iskolát is külön díjazás nélkül tanítani. Az állás azonnal elfoglalandó. A szabályszerűen felszerelt kérvények **folyo évi november hó 4-ig** a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címelve főtiszt. Tormágy Gábor ker. esperes urhoz Katymárra küldendők.

Kelt Mélykúton, 1893. október 19-én.

Kurka Károly,
iskolaszéki elnök.

3-1

14363. sz.
tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bresztováci róm. kath. egyházpénztár végrehajtható Kapp János örökösei végrehajtást szenvedő elleni 63 frt és 126 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíróóság) területén lévő, Bresztovác község határában fekvő, a bresztováci 913. számú tjkvben foglalt és Kapp János (kinek neje Erg Éva) nevében álló 1307. és 1308. hr. 487. ó. i. sz. ház, beltelek és kertre nézve 217 frt, az 1457. hr. sz. német szérűskertben fekvő szántóföldre 99 frt 50 kr, az 5349 hr. sz. szerb babföld dűlőbéli szántóföldre 127 frt, a 7325. hr. számú német szőlők dűlőben fekvő szántóföldre az árverést 137 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árral eirendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi december hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Bresztovác község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 21 frt 70 kr, 9 frt 95 kr, 12 frt 70 kr és 13 frt 75 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri reudelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1893. évi október hó 9. én.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bír.

XVI. évfolyam

ELŐFIZETÉS
Egész évre . . . 6 ft
Fel évre . . . 3 ft
Negyed évre . . . 1 ft
A lap szellemi
illető küldemény
szerkesztőnek, az
a lap tulajdonos
dendők.

Egyes szám ára 10

Alább részletes közgyűlésének eredet gazdagsága régen. A felületes szemlélet lehet ugyan, de a kulturális és gazdasági hogy mit jelent egy gyére nézve.

Egész halmaza kerül eldöntés alá, és legéberebb propoz

Nem erről a mert ez más közgyű hanem meg akarunk mentumról, melyek a való fontosságát adn gálnak egyet-mást el

Jókai Mórt Bács kesedéssel ünnepelt. írói jubileumának me megye közönségében. ért s a nagy férfiak vetett; jól esett lát emelkedett hangulatb

E tény regisztrá készlet rövid megál nemzeti párt egyik k Jókai ünneplése ellen válódott a maga érté sége indígnálódva u szavait és — bizony is esett.

A nemzeti párt hazánk diéső multján legnagyobb képviselője ez lehetetlen; a nem kérdésben fokozotttal nak! Talán még se szélt a gyűlésen.

De ha így van zott a nemzeti párt a utján e hang ellen állott ezt bármilyen t

A nemzeti párt ünneplésesen kijelen

A „BÁCS

Ha szempilléd
Egy csepp
Ne engedél
Ezt a köny
A köny a sz
Friss bal
Ha szempilléd
Nem veszté

Ha mely sebet
És napról
Ne engedél
Bekötni a
Kinyitlik ism
S vérzik la
Az a seb, mel
Mélyebb se

Hadd folya
Forrása
Hadd a sebet
A régi seb
Mit kard vága
Mit a vilá
Keress azért
Hol ápol a